Z PRVNÍ RUKY

Zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

ZIMA 2020/21

6 **INVESTICE**
Nejvýznamnější stavby v regionu pro rok 2021

12 **PANORAMA**
Pohled na zasněžené provozy z ptačí perspektivy

19 **ODPOVĚDNOST**
Zaměstnanci v neziskových organizacích

SmVaK

aqualia

Vážení čtenáři,

máme za sebou mimořádně náročný rok 2020, jehož symbolem se stalo a bohužel zůstává i v roce letošním onemocnění COVID-19. Do nového roku jsme všichni vstupovali s tím, zda, jak a kdy se podaří naše životy co nejvíce vrátit do normálu, či se normálnímu stavu alespoň co nejvíce přiblížit. V polovině února, kdy toto vydání odchází do tiskárny, je zřejmé, že pandemická situace v naší zemi se nijak nezlepšuje. Spíše naopak. Vyhlídky do dalších měsíců nejsou pozitivní, a to přesto, že se na přelomu roku začalo, byť pomalu a s omezeným počtem vakcín, s očkováním prioritních skupin obyvatelstva.

Před vodárenskou společností stojí ale i v této době stejné úkoly jako kdykoliv jindy. Zajistit stabilní dodávky kvalitní pitné vody stejně jako bezproblémové odvádění a čištění vody odpadní pro všechny odběratele. A jsem hrdý na to, že můžu konstatovat, že se nám to v roce 2020 podařilo. Jsem přesvědčen o tom, že své úkoly a cíle splníme i letos.

V únoru k nám dorazily silné mrazy doprovázené vydatnou sněhovou nadílkou. Tu potřebujeme, aby došlo během tání k postupnému doplnění údolních nádrží v Beskydech a Jeseníkách, odkud odebíráme 95 % surové vody pro její následnou úpravu na vodu pitnou. Postupné odtávání prospěje nejen doplnění podzemních zdrojů vody, ale také přírodě a krajině jako celku.

Mrazy samozřejmě přinášejí také provozní komplikace, práci v náročnějších podmínkách, vyšší počet poruch a další záležitosti, které je nezbytné každý den v terénu řešit. Ale s nimi se musíme jako každý rok vypořádat.

Naše společnost vstupuje do investičně nejsilnějšího roku ve své historii. O významných projektech, které letos dokončíme, nebo naopak budou zahájeny, se dočtete na dalších stranách. Myslím, že také z obsahu tohoto vydání je zřejmé, že péči o vodárenskou infrastrukturu věnujeme odpovídající finance, pozornost a péči. A to tvrdím navzdory řadě populistických výkřiků o neodpovědných zahraničních majitelích vodárenských společností v naší zemi, které se čas od času objevují ve veřejném prostoru.

Přeji Vám pevné zdraví a zvládání náročného období s odpovídající odpovědností, ale také nadhledem.

Ing. Anatol Pšenička
generální ředitel

Obsah

Investice 3
Téměř miliarda do infrastruktury

Aktuálně 4
Zákaznická centra a odečty

Rozhovor 5
Pšenička o unikátnosti SmVaK Ostrava

Investice 6
Co se chystá v roce 2021

Vodarenstvi.cz 11
Tipy na výlety k vodě

Panorama 12
Zasněžené provozy z nadhledu

Provoz 15
Chraňme vodoměry před mrazem

Ekologie 16
Čistá elektřina díky vodě

Povodí Odry 17
Nové Heřminovy o krok dál

Odpovědnost 18
Plaveme v tom spolu! pokračuje

Investice a ceny v roce 2021

Společnost investuje v letošním roce do obnovy a rozvoje vodohospodářské infrastruktury nejvíce prostředků ve své historii – 740 milionů korun, do oprav směřuje dalších 243 milionů. Představenstvem společnosti byla také schválena nová výše vodného a stočného, která platí od 1. ledna 2021. Vodné a stočné se zvýšilo o 5,89 % a činí 90,40 korun včetně 10% DPH.

Nové ceny pro nový rok

Nová cena za odběr pitné vody (vodné) pro zákazníky na Frýdecko-Místecku, Karvinsku, Novojičínsku a Opavsku činí 47,87 korun za metr krychlový včetně 10% DPH, cena za odvádění a čištění odpadních vod je nově 42,53 korun včetně DPH. U vodného představuje rozdíl 2,66 koruny (5,88 %), u stočného 2,37 koruny (5,9 %). Souhrnně jde o 5,03 koruny, tedy 5,89 % včetně 10% DPH. Souhrnně činí nové vodné a stočné 90,40 korun včetně 10% DPH.

„V kalkulaci vodného a stočného pro rok 2021 se odráží vývoj nákladů například v nutnosti financovat plán obnovy, rozvoje a oprav vodohospodářské infrastruktury, v personální oblasti nebo v provozní oblasti spočívající v rostoucích cenách materiálů. Naše politika udržuje dlouhodobě výši vodného a stočného pod celorepublikovým průměrem. Cílem je nadále poskytovat našim zákazníkům vysoce kvalitní služby v požadovaném rozsahu za přiměřené ceny,“ říká generální ředitel společnosti SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Téměř miliarda do investic a oprav

Více než 310 milionů korun poputuje do investic v oblasti odvádění a čištění odpadních vod, více než 275 milionů do vodovodních sítí a téměř 140 milionů do páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu.

„Náš plán počítá v následujících letech s dalším navyšováním prostředků do obnovy a rozvoje vodárenské infrastruktury. Za posledních deset let jsme investovali 5,72 miliardy korun a další nemalé prostředky směřovaly do oprav. Celkem tedy do infrastruktury v roce 2021 poputuje 983 milionů korun. V dlouhodobějším výhledu počítáme s kontinuálním nárůstem investic až na více než jednu miliardu korun v roce 2025. Když se podíváme na vývoj v čase, v roce 2021 investujeme o 227 milionů korun více, než tomu bylo před deseti lety. I toto srovnání ukazuje, že naše společnost přistupuje k péči o vodárenskou infrastrukturu s plnou odpovědností a vážností, aby zajistila požadované služby ve vysoké kvalitě pro všechny své odběratele,“ vysvětluje Pšenička.

Dvě významné stavby OOV

V případě páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody – Ostravského oblastního vodovodu – bude dokončena modernizace strojně-technologického zařízení největší beskydské úpravny vody v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí, stejně jako rekonstrukce přivaděče Chlebovice – Staříč – Bělá.

Zásadní rekonstrukce největší beskydské úpravny vody probíhá od roku 2018, vyžádá si celkem 130 milionů korun. V roce 2021 budou dokončeny práce posunuté v časovém harmonogramu kvůli epidemiologické situaci a z ní vyplývajících opatření a omezení. V případě zmiňovaného přivaděče dosáhnou celkové náklady 146 milionů, stavba byla zahájena také v roce 2019, dokončena bude letos.

V roce 2021 bude například za osm milionů korun rekonstruována technologická a stavební část Úpravny vody Klokočůvek v Oderských vrších, nebo technologie odkyselovací stanice v Jakubčovicích nad Odrou za 13 milionů korun, která bude dokončena v roce 2022. Více než 15 milionů korun si vyžádá výměna části potrubí na odtoku z reakčních nádrží ozónu v největší úpravně vody SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova.

Modernizace vodovodních sítí

„Významně investovat budeme také do vodovodních sítí ve větších sídlech – centrech jednotlivých mikroregionů, ale i menších obcích v kraji. Například v Karviné za více než 26 milionů korun zrekonstruujeme vodovodní řady v ulicích Máchova, Ostravská, Alšova, Husova a Na Bělidle. Ve městě proběhne několik dalších stavebních akcí v modernizaci infrastruktury pro dodávky pitné vody. V Českém Těšíně zahájíme patnáctimilionovou investici do systému dodávek pitné vody na Hlavní Třídě a v ulicích Viaduktová, Sokola Tůmy nebo Ostravská. Patnáct milionů korun si vyžádá výměna vodovodních řadů v havířovské části Šumbark. Za patnáct milionů korun vyměníme například vodovodní řad v kopřivnické části Mniší, za 12 milionů pak v Odrách v ulicích Ke Koupališti, Zahradní a Hranická“ dokládá na příkladech technický ředitel SmVaK Ostrava Martin Veselý. Vodovodní řady se budou modernizovat a měnit například také v Třinci, Vratimově, Petřvaldu, Bohumíně, Těrlicku, Fulneku, Novém Jičíně, Příboře, Opavě a řadě dalších měst a obcí. Sanací projde také řada vodojemů.

Kapacitnější čistírna pro Bílovec

V oblasti kanalizací a čistíren odpadních vod bude zahájeno zkapacitnění kanalizační stoky v Hukvaldské ulici včetně vybudování dešťové zdrže. Stavba si vyžádá více než 22,5 milionu korun. Kanalizační stoky budou významně modernizovány také ve Frýdku-Místku, Třinci nebo Vratimově. V Karviné-Fryštátu bude za téměř 18 milionů korun modernizován kanalizační sběrač v ulici Ostravská. V Opavě projde rekonstrukcí kanalizace v náměstí Svobody a v sadech Svobody za více než 13,5 milionu korun.

Do kanalizačních sítí se bude investovat také v Novém Jičíně, Vítkově, Frenštátu pod Radhoštěm, Odrách, Českém Těšíně, Těrlicku nebo Havířově.

V roce 2021 bude dokončeno rozšíření čistírny odpadních vod pro Bílovec a Velké Albrechtice, které bylo zahájeno letos a vyžádá si 60 milionů korun. V Kopřivnickém provozu bude dokončena výstavba dosazovací nádrže, která si vyžádá 38 milionů korun. Do kalového hospodářství se bude investovat v čistírnách odpadních vod v Havířově nebo Karviné.

Zákaznická centra a obchodní místa nadále uzavřena

Pro osobní kontakt se zákazníky byly v říjnu uzavřeny stejně jako na jaře loňského roku při první vlně šíření nového typu koronaviru také oddělení vyjadřování a pokladna v sídle společnosti. Centrální sklad materiálu ve Frýdku-Místku pozastavil prodej fyzickým osobám a nakupovat mohou pouze živnostníci a firmy.

Kvůli nepříznivé epidemiologické situaci bylo z preventivních důvodů vedením společnosti rozhodnuto o tom, že od 26. října loňského roku je omezen osobní kontakt zaměstnanců s veřejností. Z tohoto důvodu byla do odvolání uzavřena obchodní místa a zákaznická centra společnosti. Pro fyzický kontakt bylo uzavřeno také oddělení vyjadřování. Pozastaven byl také prodej vodárenského materiálu z centrálního skladu ve Frýdku-Místku fyzickým osobám. Tento stav přetrvává i v polovině února letošního roku, kdy odchází tento magazín do tiskárny.

Zároveň je připravena řada variant, jak je možné vyřizovat požadavky bez nutnosti navštívit pracoviště vodárenské společnosti. Odběratelé mohou využít posílených služeb zákaznické linky, komunikovat je možné prostřednictvím speciálních aplikací na www.smvak.cz nebo emailu.

„Z preventivních důvodů a s ohledem na nepříznivou epidemiologickou situaci v šíření nemoci COVID-19, která vedla k vyhlášení nouzového stavu a řadě omezení pro každodenní život v naší zemi, jsme se rozhodli stejně jako na jaře eliminovat riziko jejího šíření a uzavřít na konci října opět místa, kde se odběratelé nejčastěji setkávají s našimi zaměstnanci. Prioritou pro nás i v této náročné době zůstává, abychom neomezovali zákaznický komfort. Proto je připravena řada dalších možností, jak s námi mohou lidé komunikovat a vyřídit své záležitosti. Je zřejmé, že epidemiologická situace v naší zemi se nijak nelepší, kvůli novým mutacím koronaviru je tomu možná právě naopak. Všichni vidíme světlo na konci tunelu v dostatečné proočkovanosti společnosti. Na tu si ale budeme muset ještě minimálně několik měsíců počkat,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Jak vyřizovat požadavky:

- Bezplatná zákaznická linka 800 292 400 je v provozu v pracovní dny od 7:30 do 20:00. Linka je technicky a personálně posílena, aby byly bez problémů plněny požadavky zákazníků. Bezplatná poruchová linka 800 292 300 zůstává v provozu non stop.
- Je zřízena speciální emailová schránka zakaznickesluzby@smvak.cz, kam se mohou lidé obracet se svými požadavky. Dále zůstává v provozu také emailová schránka smvak@smvak.cz.
- Oddělení vyjadřování bylo uzavřeno pro osobní kontakt s veřejností. Lidé mohou nahlásit požadavek prostřednictvím internetových stránek vyjadrovani.smvak.cz, nebo přes bezplatnou linku 800 292 400. Požadavky budou přesměrovány ze zákaznické linky k technikům oddělení vyjadřování, kteří budou do tří dnů kontaktovat zákazníka, s nímž příslušnou záležitost vyřeší.
- Pokladna v sídle společnosti v Ostravě – Mariánských Horách bude pro veřejnost uzavřena. Lidé mají možnost realizovat platby bezhotovostním platebním stykem.
- Prodej vodárenského materiálu v centrálním skladu ve Frýdku-Místku byl do odvolání pozastaven pro fyzické osoby.
- Služby vodárenské společnosti lze dále objednávat přes aplikaci nabidkasluzeb.smvak.cz.
- Důležité formuláře a dokumenty jsou pro zákazníky připraveny ke stažení na internetových stránkách www.smvak.cz, sekce Zákazníci, podsložka Dokumenty ke stažení.

Odečty vodoměrů ve změněném režimu

Společnost VodoTech, která odečítá prostřednictvím online terminálů vodoměry pro SmVaK Ostrava především v okresech Nový Jičín, Opava, Karviná, Frýdek-Místek a v okrajových částech okresu Ostrava, v souvislosti s nepříznivou epidemiologickou situací změnila na podzim loňského roku stejně jako na jaře způsob zjišťování spotřeby vody. Nastavený systém funguje i nadále.

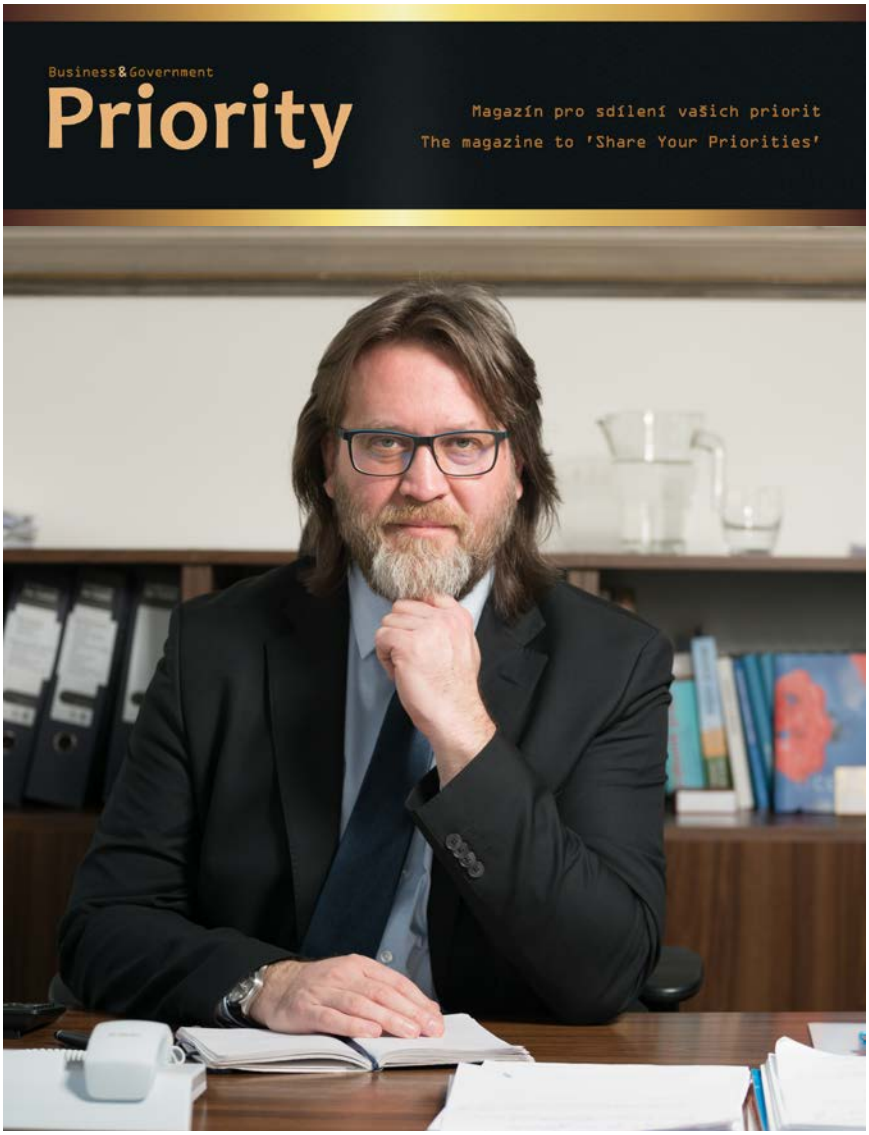
Společnost se rozhodla pozastavit fyzické odečty v domácnostech svými pracovníky, kteří by vstupovali do nemovitostí odběratelů, a preferuje jiné formy hlášení spotřeby pitné vody. Cílem preventivního kroku je eliminovat riziko šíření nemoci a chránit zaměstnance i odběratele. Odečítači nicméně lokality obcházejí, ale nevstupují do budov a žádají odběratele, zda by jim hodnoty na vodoměru ofotili, případně je opsali. Nejsou-li odběratelé doma zastiženi, vhazují jim do schránky odpovědní lístek.

„Z preventivních důvodů jsme se s ohledem na minimalizaci potenciálních rizik rozhodli, že naši zaměstnanci nebudou vstupovat do domácností odběratelů. Stejně jako na jaře budeme preferovat řešení, při kterém kontaktujeme odběratele telefonicky s žádostí, aby nahlásili stav vodoměru. Údaj následně zpracujeme v naší databázi. Dalšími možnostmi pro nahlášení stavu vodoměru je telefonicky na bezplatné zákaznické lince 800 292 400 nebo elektronicky na adresách nabidkasluzeb.smvak.cz a www.vodotech.cz. Jako odpovědný zaměstnavatel musíme chránit před riziky naše zaměstnance, jejichž zdraví je pro nás prioritou. Stejně tak chceme vyjít vstříc odběratelům, kteří v současné citlivé době mohou negativně vnímat návštěvy ve svých domácnostech,“ říká ředitel společnosti VodoTech Radek Kaňok.

Zjišťování stavu vodoměrů se ve většině případů provádí čtyřikrát ročně podle schváleného harmonogramu, o němž jsou odběratelé v dané lokalitě předem informováni.

Unikátní vodárenská společnost v zemi

Generální ředitel SmVaK Ostrava poskytl rozhovor Priority Magazínu (www.prioritymagazin.cz), v němž hovoří o specifičnosti nejvýznamnější vodárenské společnosti v Moravskoslezském kraji v českém vodárenském sektoru. Přinášíme ho v kompletním znění.

Specifickou pozici na českém vodárenském trhu zaujímají Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, které jsou největším hráčem v oboru v Moravskoslezském kraji. V čem tato unikátnost spočívá, jsme hovořili s generálním ředitelem Anatolem Pšeničkou.

V čem je společnost SmVaK Ostrava výjimečná při pohledu na ostatní subjekty na vodárenském trhu u nás?

Naše specifikum spočívá především v tom, že infrastrukturu pro dodávky pitné vody a odvádění a čištění vody odpadní v moravskoslezském regionu, kde převážně působíme, v dominantní části také vlastníme. V naší zemi je přitom nejčastější model, že úpravny vody, vodojemy, vodovodní a kanalizační potrubí stejně jako čistírny odpadních vod patří municipalitám, nebo jejich svazkům a sdružením zřízeným většinou speciálně za tímto účelem. Veřejný sektor má možnost volby, jak zajistit tuto infrastrukturu. Tedy, zdali ji provozuje sama, nebo ji pronajme k provozování. Stále častěji se negativním ovlivňováním společnosti a často populistickým postojům politiků, prosazuje model, kdy infrastrukturu vlastní a provozují municipality. Údajně proto, že lidé získají lepší služby za lepší ceny. Při pohledu na obor víme, že to není pravda. Soukromý nerovná se špatný a drahý, veřejný nerovná se dobrý a levný, ani naopak.

Pojďme tedy k vám do regionu…

Dodáváme pitnou vodu 1 milionu zákazníků v okresech Frýdek-Místek, Opava, Nový Jičín a Karviná a také například do Ostravy, kde vodárenskou infrastrukturu provozují Ostravské vodárny a kanalizace. Páteřní a distribuční systém pro dodávky pitné vody v kraji – Ostravský oblastní vodovod – přivádí ale také vodu na hranice Olomouckého kraje a pijí ji lidé na Přerovsku. Tento fakt je po suchých letech velmi důležitý. Naše úpravny vody i zdroje, odkud surovou vodu odebíráme – údolní nádrže Šance a Morávka v Beskydech a kaskáda Slezská Harta – Kružberk v podhůří Jeseníků, mají dostatečnou kapacitu na to, abychom v případě potřeby mohli posílat na vysychající Hanou pitné vody více. Ale to je samozřejmě otázka politické poptávky a strategie státu pro řešení této problematiky.

Kromě vodovodů je nedílnou součástí názvu společnosti také slovo kanalizace. Jak je to s nimi?

Odvádíme a čistíme odpadní vodu pro zhruba půl milionu lidí ve zhruba 80 městech a obcích v kraji. Provozujeme ale kanalizační systém a čistírny také pro města a obce, které je velmi často vybudovaly v uplynulých obdobích z dotačních prostředků. My jako soukromá společnost veškeré investice do infrastruktury zajišťujeme z vlastních zdrojů. Tedy z vodného a stočného. A přesto, že letos dáme do infrastruktury v letošním roce nejvíce peněz v historii, v součtu zhruba miliardu korun při plánovaném obratu přesahujícím dvě a půl miliardy korun, daří se nám držet vodné i stočné s 90 korunami za kubík pod republikovým průměrem.

225 milionů do vodárenství na Frýdecko-Místecku

Do páteřního výrobního a distribučního systému výroby pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu – bude v roce 2021 na Frýdecko-Místecku alokováno téměř 70 milionů korun. Do vodovodů v jednotlivých městech a obcích půjde více než 45 milionů, do oblasti odvádění a čištění odpadních vod pak zhruba 110 milionů korun. Některé stavby zahájené v uplynulých letech budou dokončeny. To se týká především Úpravny vody Nová Ves a přivaděče Chlebovice – Staříč – Bělá.

Modernizace Nové Vsi

„Úpravně vody Nová Ves jsme v uplynulých letech věnovali opravdu velkou pozornost a nemalé prostředky. Kromě dokončení modernizace strojně-technologické zařízení provozu v roce 2021 tak, abychom reflektovali nejmodernější trendy v oboru, jsme zde v uplynulých letech za více než 50 milionů korun komplexně zrekonstruovali kalové hospodářství, nebo opravili fasády a další stavební prvky budov v areálu za více než 5 milionů korun. Úpravna je dobrým příkladem toho, že péči o náš majetek věnujeme velkou pozornost a investujeme do něj tak, abychom zajistili jeho odpovídající stav a technologickou úroveň pro budoucnost,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

V oblasti páteřního systému pro výrobu a distribuci pitné vody v moravskoslezském regionu, kterým je Ostravský oblastní vodovod, se pro letošní rok chystají na Frýdecko-Místecku další stavební akce. Opraven bude například vodojem v obci Pstruží za více než čtyři miliony korun, v druhé největší úpravně vody ve Vyšních Lhotách bude za téměř dva miliony rekonstruováno technologické zařízení pro dávkování oxidu chloričitého, sanována bude železobetonová konstrukce vodojemu Rohovec na Jablunkovsku za více než dva miliony korun, rekonstruováno bude také přemostění Ostravice na přivaděči Nová Ves – Čeladná – Červený Kámen.

Investice do vodovodů

Modernizace vodojemů, vodovodních řadů, kanalizačních sítí, čistíren odpadních vod a související infrastruktury budou probíhat v řadě měst a obcí Frýdecko-Místecka.

„V Třinci za čtyři miliony korun zrekonstruujeme vodovod v Bezručově ulici, za více než dva a půl milionu pak v ulicích Žižkova a Lipová. Ve Vratimově v Popinecké ulici si výměna vodovodního řadu vyžádá více než sedm milionů korun, ve stejném městě zmodernizujeme vodovody také v ulicích Křivá a U Mateřské školy. Každá z akcí si vyžádá čtyři miliony korun. Ve Lhotce pod Ondřejníkem a Metylovicích za zhruba osm a půl milionu korun vybudujeme propoj vodovodního potrubí, čímž vyřešíme místní napjatou situaci ve zdrojové bilanci pro zásobování lokality. Vodovody se budou modernizovat například také ve Sviadnově nebo Těrlicku,“ popisuje příklady ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Nutnost propojení vodovodů mezi obcemi Metylovice a Lhotka pod Ondřejníkem je dána nedostatečnou vydatností lokálního zdroje povrchové vody na úpatí masivu Ondřejníku, který zásobuje Lhotku. Prameny dokáží vykrýt spotřebu vody v obci při normálních srážkových obdobích. V době déle trvajícího sucha bylo v uplynulých letech opakovaně nezbytné navážet vodu do vodojemu nad obcí cisternami. Výstavbou 1700 metrů dlouhého polyetylenového vodovodního řadu, který bude navazovat na koncový úsek vodovodu vybudovaný obcí v Metylovicích, bude možné zásobovat dolní část Lhotky.

Modernizace kanalizace ve Frýdlantu

V oblasti odvádění odpadních vod a jejich čištění bude nejvýznamnější akcí na Frýdecko-Místecku zkapacitnění stoky na Hukvaldské ulici ve Frýdlantu nad Ostravicí, která si vyžádá celkem 33,5 milionu korun. Současná kanalizační stoka má nevyhovující kapacitu, což se projevuje především v období přívalových dešťů. Nově vybudovaná větev stoky s délkou 306 metrů bude kapacitnější, v systému bude vybudována také dešťová zdrž s objemem 360 metrů krychlových, která najde využití právě během prudkých srážek.

Téměř 9 milionů korun bude stát rekonstrukce kanalizace ve Vratimově v ulicích U Mateřské školy a Na Vyhlídce. Obdobné náklady ponese modernizace stok v třineckých ulicích Žižkova a Lipová. Významná stavba se chystá také ve Frýdku-Místku v ulicích Ostravská a Pionýrů.

Za více než 13 milionů korun budou rekonstruovány kanalizační stoky ve Vratimově v ulicích Křivá a Ovocná. Stavební a technologické úpravy čekají také čistírny odpadních vod. *„V čistírně odpadních vod pro Frýdek-Místek a přilehlé obce dokončíme rekonstrukci provozní budovy za 12,5 milionu korun. Modernizací projde také místní čerpací stanice dešťové zdrže. V čistírně odpadních vod v Brušperku dokončíme modernizaci kalového hospodářství, které si vyžádalo více než osm milionů korun,“* říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolka.

124 milionů do vodárenství na Opavsku

Modernizace infrastruktury pro výrobu a dodávky pitné vody si letos vyžádá 86 milionů korun, do odvádění a čištění odpadních vod poputuje dalších 38 milionů korun. V páteřním systému pro výrobu a distribuci pitné vody v moravskoslezském regionu – Ostravském oblastním vodovodu – bude 15 milionů investováno do největší úpravny pitné vody v kraji v Podhradí u Vítkova. Řada významných staveb proběhne v Opavě, modernizovat se bude také v menších městech a obcích v regionu.

Investice na Vítkovsku

„V naší největší úpravně vody v Podhradí u Vítkova vyměníme část odtokového potrubí, které vede z reakčních nádrží dávkování ozónu do nádrží pomalého míchání – flokulace. Potrubí s metrovým profilem pochází z konce padesátých let minulého století, kdy se úpravna budovala, a po letech spolehlivého fungování vyžaduje výměnu. Ocel bude vyměněna za nerez,“ říká ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Více než 14 milionů korun si vyžádá sanace vodojemu, z něhož je zásobován pitnou vodou Vítkov. V místní ulici Nová bude za více než sedm milionů korun vyměněn vodovodní řad a související infrastruktura. Dokončena bude také komplexní modernizace akumulace v Nových Těchanovicích – Lhotce, která dominantně probíhala v minulém roce a vyžádá si téměř šest milionů korun. Sedm milionů korun bude investováno do vodovodního řadu v žimrovické části Meleček. V lokalitě se připravuje povrchová úprava místní komunikace, proto dojde také k výměně litinového přívodního a rozváděcího řadu z poloviny 70. let minulého století se zvýšenou dynamikou poruch. Rekonstruováno bude více než 730 metrů vodovodního potrubí a související infrastruktura.

Komplexně se bude řešit zásobování pitnou vodou v Podvihově mezi Raduní a Hrabyní. *„Důvodem investice jsou nedostatečné a kolísavé tlakové poměry v části obce. Vybudována bude automatická tlaková stanice v objektu místního vodojemu s objemem 150 metrů krychlových s napojením na vodovod ve zmiňované lokalitě, čímž bude vytvořeno samostatné tlakové pásmo. Vybudováno bude 780 metrů přívodního řadu z vysokohustotního polyetylenu a téměř 430 metrů rozváděcích řadů především v zatravněných pozemcích. Přepojeno bude také 17 vodovodních přípojek,“* říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř. Vodovod bude rekonstruován také v Ludgeřovicích.

V letošním roce se předpokládá také realizace stavby, která zajistí napojení obce Jančí na centrální systém Ostravského oblastního vodovodu za zhruba 7 milionů korun.

Řada projektů v Opavě

Řada modernizačních projektů se chystá v srdci mikroregionu – v Opavě. Významný investiční projekt výměny vodovodních řadů s celkovými náklady téměř 25 milionů korun bude letos dokončen v ulicích Mostní (dokončeno v roce 2020) a Sadová (dokončeno v roce 2021). *„Stavba představuje výměnu 1080 metrů litinového potrubí s vysokou mírou inkrustace, která zhoršuje průtokové, tlakové a kvalitativní poměry v lokalitě. Nové potrubí bude z tvárné litiny s vnitřní výstelkou. S ohledem na koordinaci se Statutárním městem Opava, které rekonstruovalo most v ulici Mostní, byla v roce 2020 dokončena výměna vodovodu v ulici Mostní, letos bude akce pokračovat v ulici Sadová,“* vysvětluje Koníř.

Vodovodní řady budou vyměněny také na Nádražním okruhu a na Náměstí Svobody. Investice si vyžádá více než 12 milionů korun. Důvodem akce je plánovaná úprava povrchů komunikace na hlavním průtahu městem ze strany ŘSD a města.

Za 5,5 milionu bude vyměněn také vodovod v Kateřinkách v ulici U Švédské kaple. Důvodem pro výměnu je zvýšení kvality dodávané pitné vody, která v současnosti často vykazuje zvýšené koncentrace železa, a je nezbytné potrubí často odkalovat. Nový řad z vysokohustotního polyetylenu bude položen otevřeným výkopem ve stávající trase.

V oblasti kanalizací budou v koordinaci s výše zmiňovanou modernizací vodovodních řadů rekonstruovány s náklady 2,3 milionu korun také kanalizační revizní šachty a související infrastruktura v opavské ulici Sadová. Vyžaduje to nevyhovující technický stav stávající sítě. Akce probíhá v koordinaci s modernizací vodovodu. V ulici Mostní bude rekonstruováno šest revizních šachet ve stokách, v ulici Sadová dvanáct.

Na Nádražním okruhu v Opavě budou rekonstruovány revizní kanalizační šachty za více než dva miliony korun. Akce bude koordinována s výše zmiňovanými stavbami (vodovod, průtah městem). Důvodem stavby je nevyhovující technický stav atypických soutokových revizních šachet.

„Významná modernizace kanalizace a související infrastruktury za více než 13,5 milionu korun se připravuje v ulici Otická, náměstí Svobody a sadech Svobody. Důvodem je špatný technický stav stok (trhliny, koroze, uvolněné kameninové obložení dna, chybějící části konstrukce atd.), ale také atypických revizních šachet nebo neodborné napojení přípojek v minulosti. Rekonstrukce téměř 250 metrů stok bude provedena bezvýkopovou technologií vtažením textilního sanačního rukávce s polymerací do stávajících profilů stok, rekonstruováno bude také osm revizních šachet,“ popisuje ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolka.

Prostředky do kanalizací

Šestnáct a půl milionu si vyžádá rekonstrukce kanalizační stoky ve Vítkově v ulici Nová. Stávající potrubí nesourodé dimenze ve špatném technickém stavu v délce 300 metrů bude vyměněno potrubím z kameniny. Přepojeno bude také 40 kanalizačních přípojek a vyměněno bude devět atypických revizních šachet v nevyhovujícím technickém stavu.

160 milionů do vodárenství na Novojičínsku

70 milionů korun bude směřovat do vodovodů, 66 milionů do kanalizací a čistíren, 24 milionů si vyžádá páteřní systém pro dodávky pitné vody v regionu – Ostravský oblastní vodovod. Dokončeno bude rozšíření čistírny odpadních vod pro Bílovec a Velké Albrechtice, stejně jako výstavba dosazovací nádrže v čistírenském provozu v Kopřivnici. Zahájena bude komplexní sanace vodojemu Salaš, který je klíčový pro Nový Jičín. Zásadní technologickou modernizací projdou úpravna vody v Klokočůvku a odkyselovací stanice v Jakubčovicích nad Odrou, odkud jsou kromě této obce zásobovány blízké Heřmánky.

Stavby v Klokočůvku a Jakubčovicích

V případě Ostravského oblastního vodovodu bude na Novojičínsku dokončena komplexní modernizace vodojemu v kopřivnické části Mniší, která byla zahájena loni a vyžádá si 11 milionů korun. *„Slouží k akumulaci pitné vody ze zdroje Kazničov pojmenovaného podle stejnojmenného vrcholu v Hukvaldské oboře, který zásobuje lokality Mniší a Vlčovice. Důvodem investice je špatný technický stav částečně historického vodojemu,“* říká ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

V Jakubčovicích nad Odrou bude zahájena rekonstrukce technologie odkyselovací stanice s náklady přesahujícími devět milionů korun. Důvodem pro investici je snižující se účinnost odkyselovací technologie (filtrační náplně) ve třech otevřených filtrech. V důsledku toho pH pitné vody postupně klesá, což vede mimo jiné k uvolňování inkrustů v potrubí. Zároveň bude kvůli nevyhovujícímu technickému stavu sanována akumulace pitné vody v lokalitě a armaturní komora.

Za osm milionů bude modernizována a opravena stavební i technologická část úpravny vody v Klokočůvku. V nevyhovujícím stavu je například zařízení pro čerpání pitné vody do vodojemu ve Spálově na náhorní plošině Oderských vrchů. Na hranici životnosti jsou také stavební prvky objektu.

Modernizace vodovodních sítí

Více než 23 milionů korun si vyžádá sanace vodojemu Salaš nad Bernarticemi nad Odrou s kapacitou 2 x 1500 metrů krychlových sloužícího k zásobování části Nového Jičína (výše položená zástavba a například nemocnice), Kunína, Šenova, Starého Jičína a dalších lokalit. Vodojem je v nevyhovujícím stavebně-technickém stavu. V případě příznivého výsledku výběrového řízení na zhotovitele stavby bude stavba zahájena letos, pokračovat bude v příštím roce.

„Dokončena bude například rekonstrukce vodovodních řadů v ulicích Masarykova, Fučíkova a Kostelní v Odrách. Ta byla zahájena v roce 2019 a celkem si vyžádá téměř 15 milionů korun. Vodovodní řady vyměníme také v Novém Jičíně v ulicích K Nemocnici, kde si stavba vyžádá pět a půl milionu korun, nebo v ulici U Jičínky, kde proinvestujeme zhruba tři miliony korun. Dokončíme také sanaci vodojemů ve Fulneku a Bílově,“ popisuje ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Významná modernizace sítě pro dodávky pitné vody proběhne v Odrách v ulicích Ke Koupališti, Zahradní a Hranická s plánovanými náklady 12 milionů korun. Výměna vodovodu za pět milionů korun proběhne také v Příboře na Nábřeží Rudoarmějců a ulicích 9. května a Vrchlického.

Rozšíření čistírny pro Bílovec

Nejvýznamnějšími stavbami v čistírnách odpadních vod bude dokončení výstavby dosazovací nádrže v kopřivnickém čistírenském provozu. Ta byla zahájena loni a celkem si vyžádá 39 milionů korun. Důvodem pro investici je potřeba navýšení doby zdržení aktivační směsi v dosazovacích nádržích čistírny, aby bylo dosaženo požadovaných hodnot, které mají zásadní vliv na parametry vyčištěné vody, především v oblasti nerozpuštěných látek a zbytkového organického znečištění.

Dokončena bude také intenzifikace čistírny odpadních vod pro město Bílovec a Velké Albrechtice, která umožní napojení dalších nemovitostí po dobudování kanalizační sítě v okrajových částech těchto lokalit. Stávající čistírna odpadních vod byla přetížena a technologické zařízení vyžadovalo po letech spolehlivého fungování kvůli opotřebení výměnu. Kapacita se zvýší ze současných pěti tisíc ekvivalentních obyvatel na 8 800.

Kanalizační síť bude modernizována například v Novém Jičíně v ulici K Nemocnici, kde bude stavba probíhat v koordinaci s výměnou vodovodního řadu. Rekonstruovat se budou kanalizační stoky také v ulicích Žižkova a Nábřežní.

Kanalizační stoky budou za více než osm milionů korun modernizovány ve Frenštátě pod Radhoštěm v ulicích Příčnice a Školská čtvrť během probíhající regenerace místního sídliště. Sanací projde také kanalizace v Odrách v Mendlově ulici, stavba si vyžádá téměř 6,5 milionu korun.

78 milionů do odpadních vod na Karvinsku

Téměř 12 milionů si vyžádají tři investiční akce v areálu čistírny odpadních vod v Havířově, za 18 milionů bude rekonstruován kanalizační sběrač v Karviné – Fryštátě. V havířovské čistírně odpadních vod bude v letošním roce za 2,8 milionu korun modernizováno stáčecí měřicí zařízení pro dovážení odpadních vod, dalších deset milionů bude směřovat do dvou investic v oblasti kalového hospodářství. Významné investiční akce v oblasti odvádění odpadních vod se kromě Karviné a Havířova chystají také v Orlové, Bohumíně a Českém Těšíně.

Investice v Rychvaldu

Za deset milionů korun bude komplexně modernizována čistírna odpadních vod v Rychvaldě (Václavka). *„Stávající mechanická čistírna fungující na principu štěrbinové nádrže – Emšerské studně* – nesplňuje současné nároky na čistírenský proces kladené a je v nevyhovujícím technickém stavu. Vnitřní konstrukce stávající nádrže budou vybourány a osazeny novou technologií. Vznikne moderní mechanicko-biologická čistírna pro téměř pět set ekvivalentních obyvatel splňující všechny legislativní i technologické požadavky. Díky tomu, že novou kalovou nádrž umístíme do jiné vhodnější části pozemku, vznikne územní rezerva pro případnou výstavbu další čistírenské linky, jak jsme se domluvili s městem Rychvald,"* říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolka.

Stavby v Karviné

V Karviné se letos bude modernizovat kanalizační síť na čtyřech místech. Nejvýznamnější stavba bude probíhat na Ostravské ulici ve Fryštátě. Betonový kanalizační sběrač z počátku 50. let minulého století a související infrastruktura jsou v nevyhovujícím technickém stavu, nedostatečná je při přívalových srážkách také kapacita sběrače, která bude během rekonstrukce navýšena. Stavba zahrnuje výměnu 359 metrů kanalizačního potrubí, devíti revizních šachet, přepojení 21 kanalizačních přípojek a dvou uličních vpustí. V lokalitě bude modernizován také vodovod, s čímž bude stavba koordinována.

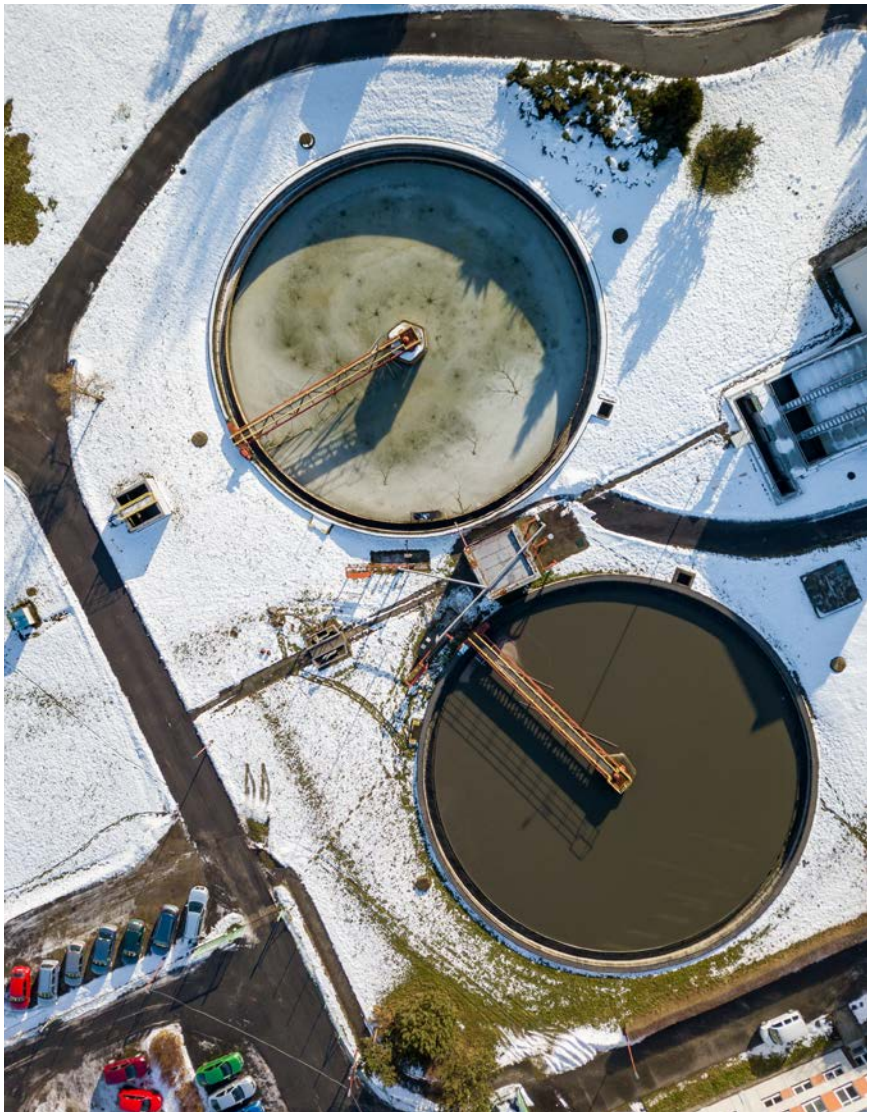
Kanalizační síť projde modernizací také v ulici Karola Śliwky, kde budou za zhruba dva a půl milionu rekonstruovány odlehčovací komory plnící svou úlohu především při prudkých deštích.

Dokončena bude také stavba v Karviné – Novém Městě v ulicích Janáčkova a Erbenova, kde jsou za více než čtyři milióny sanovány kanalizační stoky. Komplexně modernizovat se budou kanalizační stoky a související infrastruktura vybudované na konci 50. let minulého století také v sousedící Havířské ulici. Stavba si vyžádá téměř šestimilionovou investici.

Rekonstrukcí za pět milionů korun projde také kanalizační stoka v Havířově – Bludovicích v ulici Rodinná. V čistírně odpadních vod v Havířově bude modernizována čerpací stanice primárního kalu z usazovacích nádrží. Obě akce dohromady si vyžádají zhruba deset milionů korun.

Kanalizační síť bude za více než šest milionů modernizována například v Rychvaldě ve Středové ulici. Dokončena bude rekonstrukce kanalizační stoky v Hornické ulici v Těrlicku, která byla zahájena loni a vyžádá si celkem více než sedm milionů korun.

V Orlové budou rekonstruovány čtyři kanalizační čerpací stanice v ulicích Okružní, F. S. Tůmy, Ke Studánce a Žofínská, kde jsou technologické části čerpacích jímek a armatury v nevyhovujícím stavu, potrubí je poškozeno korozí a stanice nedisponují potřebným měřicím vybavením.

***Emšerská studna** – Jedná se o hlubokou nádrž, kterou protékají a sedimentují v ní odpadní vody. Sediment ze dna se odvádí na kalové pole. Jde o typ usazovací nádrže, kdy z horní části propadá kal štěrbinou do níže položeného a odděleného kalového prostoru.

65 milionů do vodovodních sítí na Karvinsku

143 milionů letos poputuje do vodárenské infrastruktury na Karvinsku. Kromě modernizace vodovodních sítí bude dalších 78 milionů směřovat do odvádění a čištění odpadní vody. Nejrozsáhlejší a nejnákladnější akce odstartuje na jaře v Karviné-Fryštátě, kde budou vyměněny litinové vodovodní řady z konce 50. let minulého století za 1365 metrů nové sítě z tvárné litiny.

945 metrů povede v současné trase, 338 metrů v nové a 82 metrů bude na rozdíl od zbytku potrubí položeno bezvýkopově metodou řízeného vrtání. Po dobu stavby budou zasažení odběratelé v ulicích Máchova, Ostravská, Alšova, Husova a Na Bělidle zásobováni suchovodem. Modernizace potrubí a související infrastruktury si vyžádá více než 26 milionů korun.

V Karviné bude dokončena výměna vodovodu také v Haškově ulici v části Ráj, která si vyžádá sedm a půl milionu korun, nebo v Karviné - Novém Městě v ulicích Janáčkova, Erbenova a na Náměstí Budovatelů s náklady 4,8 milionu korun.

V Orlové - Porubě bude vyměněn ocelový vodovodní řad z konce 50. let minulého století v ulici Václavská, kde město plánuje modernizaci povrchu komunikace. 475 metrů nového potrubí bude z tvárné litiny s ochranou vnitřního povrchu. Náklady přesáhnou sedm a půl milionu korun.

V Havířově – Šumbarku bude dokončena výměna vodovodních řadů v ulicích Odboje a Dukelská, která byla zahájena před koncem loňského roku. Důvodem investice je poruchovost ocelových a litinových řadů z druhé poloviny 50. let minulého století. Nové potrubí v délce 1308 metrů bude z vysokohustotního polyetylenu, přepojeno bude 41 plastových přípojek, 10 kovových bude vyměněno. Náklady přesáhnou 14 milionů korun.

Modernizace vodovodu bude dokončena také v centru Havířova v ulicích U Školky, Gogolova, Majakovského a Matuškova. Téměř pět milionů korun si vyžádá výměna ocelového vodovodního řadu z konce 60. let minulého století v Rychvaldu v ulicích Orlovská, U Pošty a Michálkovická. Stavba bude koordinována s městem, které plánuje za městským úřadem rozšiřovat parkoviště. 429 metrů potrubí bude položeno bezvýkopovou technologií řízeného vrtání. Otevřeným výkopem budou realizovány pouze krátké úseky.

Infrastruktura pro dodávky pitné vody se na Karvinsku bude letos modernizovat také v Těrlicku v ulicích Slezská a Kosmonautů nebo v Petřvaldu.

VODARENSTVI.cz

Tipy na výlety k vodě

Spolupracující informační a vzdělávací portál o vodě, který provozuje nezisková organizace EduLudus, pravidelně zveřejňuje zajímavé tipy na výlety k zajímavým místům spojeným s vodou – ať již v naší zemi, nebo zahraničí. Na dalších stránkách proto přinášíme několik tipů na výlety, které je možné absolvovat i v zimě. Všechny lokality leží v Moravskoslezském kraji, tedy tam, kde vyvíjí svou aktivitu SmVaK Ostrava.

Do přísně chráněné rezervace Beskyd

Při stoupání na druhý nejvyšší vrchol Moravskoslezských Beskyd – Smrk z obce Ostravice půjdeme po turistické stezce, kterou lemuje tok Bučacího potoka. Ze samotné asfaltky na počátku trasy uvidíme tok tvořící řadu tůní a rozlévající se při vyšším stavu vody do okolních přilehlých pozemků. Kouzlo divokého horského toku získává v momentech, kdy opustíme silničku vedoucí pod Smrčkem směrem na Čeladnou, a vyrazíme bukovým lesem směrem k vrcholu. Atmosféra se velmi rychle mění. Příroda si tepe vlastním rytmem.

Bučací potok pramení pod vrcholem Smrku v nadmořské výšce zhruba 1 100 metrů, je jedinečný svými kaskádovými vodopády, přičemž k těm dvěma nejvýraznějším ve výšce zhruba 800 metrů nad mořem s výškou zhruba 10 metrů je vstup kvůli ochraně přírody zakázán.

Nicméně i v dalších partiích desetikilometrového toku vytváří horská bystřina řadu úchvatných scenérií, kdy si voda dere cestu přes mohutné balvany a popadané stromy, v drobných zákoutích se tvoří tůně a tišiny. Průzračná voda v řadě míst tvoří drobné peřeje. V jednom místě turistická stezka vede přes tok potoka, je zde třeba lehké obratnosti.

Červená turistická značka směrem na Smrk navíc kopíruje v několika desítkách metrů bezejmenný přítok pramenící pod vrcholem, který se do Bučacího potoka v nadmořské výšce 600 metrů vlévá.

Přírodní rezervace Bučací potok vyhlášená v roce 2004 si klade za cíl chránit okolní vzácná rostlinná společenstva označovaná jako vysokohorské nivy. Území patří díky většímu klidu oproti jiným částem Beskyd také k teritoriu velkých šelem, jako je medvěd, rys a někdy vlk. Je nutné konstatovat, že v posledním období intenzita návštěvníků tohoto dříve spíše opuštěného beskydského vrcholu roste, což některým živočichům náročnějším na klidný režim – například tetřevu hlušci – příliš radosti určitě neudělalo.

Když vodník jede na kole proti proudu

Říčka Olešná pramení na svazích masivu Ondřejníku v Moravskoslezských Beskydech nad Lhotkou pod Ondřejníkem. Délka toku předtím, než se za Paskovem stane za areálem bývalého černouhelného dolu přítokem Ostravice, přesahuje dvacet kilometrů. V Paskově Olešná tvoří hranici zámeckého parku, který její tok kopíruje.

Na říčce byla u Frýdku-Místku vybudována v první polovině 60. let minulého století přehrada sloužící jednak k zásobování průmyslu užitkovou vodou, jednak k rekreaci.

Zajímavou procházku je možné podniknout podél toku mezi obcí Staříč a frýdecko-místeckou částí Lysůvky. Říčka zde obtéká vrch Štandl, který byl osídlen pravděpodobně již během pravěku, ve 13. století na něm stál hrádek střežící Jantarovou stezku mezi Olomoucí a Krakovem. Když po žluté turistické značce vyjdete na vrchol, uvidíte zbytky valů a jádra opevnění. Na opačné straně říčky poblíž dálnice mezi Ostravou a Frýdkem-Místkem byl vybudován jezdecký areál.

Dole u říčky o pár set metrů blíže Staříči jsou v lokalitě podmáčené okolní plochy patrné pozůstatky tvrze Lipina v podobě valů a příkopu. Z poklidné dvoukilometrové procházky podél říčky, nad níž se zdvihá mírný zalesněný svah, vás směrem ke Staříči vytrhne z rozjímání pouze vodník. A to nikoliv vodník ledajaký. Ale vodník razící si cestu revírem proti proudu na kole.

Provozy SmVaK Ostrava pod sněhovou pokrývkou

Čistírna odpadních vod Třinec - Byla uvedena do provozu v roce 1973. Za rok dokáže vyčistit více než 12 milionů m^3 odpadních vod, což projekčně představuje ekvivalent více než 116 tisíc obyvatel. Leží v těsné blízkosti Třineckých železáren, vyčištěná voda odtéká do Olše.

Vodojem Krmelín - Dvoukomorový zemní vodojem má celkovou kapacitu 40 000 m^3 pitné vody. Jedná se o největší vodojem provozovaný společností SmVaK Ostrava. Je součástí Kružberského skupinového vodojemu. Pitná voda odsud zásobuje například Ostravu, nebo část okresu Nový Jičín.

Vodojem Bruzovice - Dvě přerušovací komory mají shodně kapacitu 1800 m³ pitné vody. Je součástí Beskydského skupinového vodovodu. Voda sem směřuje z Úpravny vody Nová Ves. Jedním směrem je voda dopravována na Havířovsko a Karvinsko, druhým směrem do vodojemu Krmelín, čímž je propojena beskydská a jesenická část systému Ostravského oblastního vodovodu.

Čistírna odpadních vod Kopřivnice - Je projektovaná na vyčištění 3,1 milionu m³ odpadních vod ročně pro 29 tisíc ekvivalentních obyvatel. Postavena byla v roce 1961. Vyčištěná voda odtéká do Kopřivničanky.

Zapomenutý lom u Žermanické přehrady

Zajímavé místo můžete vypátrat několik desítek metrů od hráze Žermanické přehrady vybudované na řece Lučině mezi Frýdkem-Místkem a Havířovem především pro zásobování průmyslu vodou, ale také pro rekreační a protipovodňové účely. Žermanický lom je přírodní památkou, kde našly po ukončení těžby těšinitu svůj domov chráněné živočišné i rostlinné druhy.

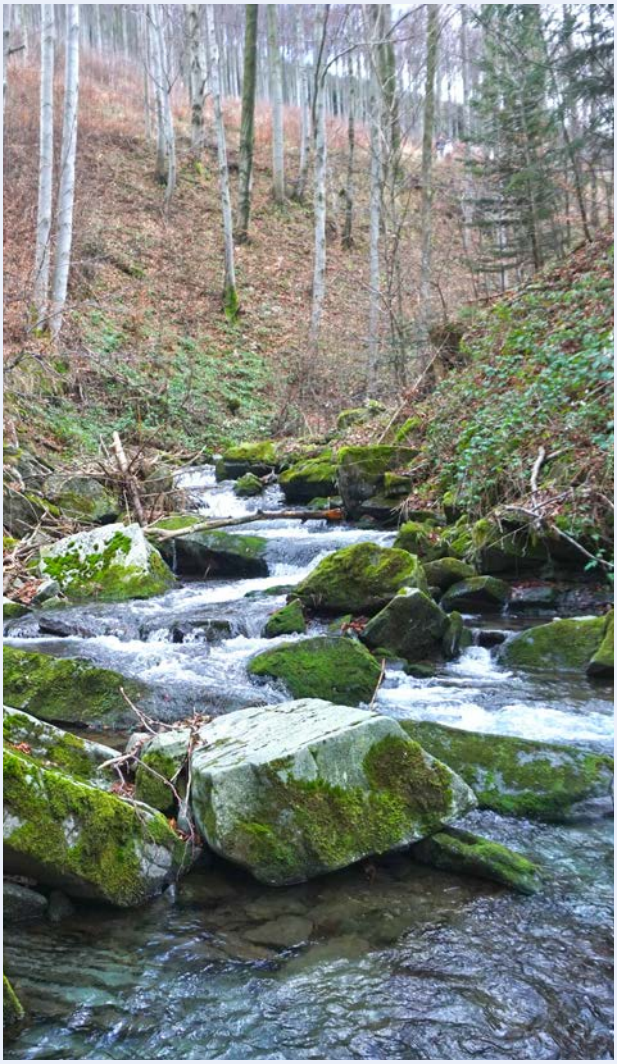
Materiál vytěžený z dvouhektarového lomu byl v 50. letech minulého století využit při stavbě přehrady. Lom je v současnosti zatopený a vznikl zde mokřad s rozlehlou vodní plochou, v němž žije mnoho chráněných druhů živočichů (čolek velký, 19 druhů vážek a řada ptačích druhů) i rostlin. Proto bylo místo vyhlášeno v roce 1992 přírodní památkou.

Nad mokřadem se tyčí mohutné stěny sopečné horniny, které vyhovují naopak společenstvím vázaným na sucho, například kritiky ohrožené přesličce různobarevné.

K místu se dostanete od parkoviště u hráze přehrady. Je od něj fakticky vzdáleno několik metrů. Od ruchu civilizace a výletníků ho ale ochraňuje pás listnatých stromů. Proto se jen pár metrů od silnice ocitnete v tichém místě žijícím v poklidném tempu přirozeného plynutí času. Při sestupu dolů k vytěžené plošině je třeba dbát opatrnosti, stejně jako při pohybu poblíž těšinitových stěn.

Nad kaňonem Bystré za Jurkovičem na Pustevny

Říčka Bystrá pramení pod vrcholem Kněhyně a Čertova mlýna v Moravskoslezských Beskydech jen kousek od turisticky atraktivní lokality Pusteven. Když se vydáte proti jejímu proudu na hranici Kunčic pod Ondřejníkem a trojanovické části Bystré tam, kde opouští horský masiv, čekají na vás nádherné scenérie, které vodní tok při své cestě do údolí vytváří.

Řeka si v ostře řezaném kaňonu razí cestu přes mohutné kameny a skalnaté terasy. Místy podemílá prudké svahy nad korytem, někde vytváří mělké a poklidné zátočinky v jinak bystře tekoucím korytě. V místě zvaném Vyrubanina narazíte na úpravnu vody společnosti SmVaK Ostrava, z níž jsou zásobovány Trojanovice a Kunčice pod Ondřejníkem. Nad ní uvidíte místa, z nichž je voda z toku odebírána pro využití v úpravně.

Když pokračujete dále směrem na Pustevny po zelené turistické značce, narazíte v nadmořské výšce 750 metrů a následně 900 metrů na dvě místa, kde voda vytvořila v prudkých svazích vodopády. V období konce podzimu a začátku zimy si razí voda s ohledem na hydrogeologickou situaci cestu, jak to říct…bystře. Spolu s okolními bučinami ojíněnými počínajícím sněžením vše dohromady vytváří poklidnou a kouzelnou atmosféru zimy přicházejí do hor.

Chraňme majetek i peněženku! Zabezpečme vodoměry před mrazem!

Výměna poničeného vodoměru se domácnostem prodraží. Buďme odpovědní od prvních dnů, kdy dorazily mrazy, a proveďme potřebná opatření!

Na začátku února dorazily do naší země prudké mrazy, které trvaly delší časové období, než jsme v posledních letech zvyklí. Teplota klesala během dne k -10 stupňům Celsia, během noci a brzkého rána ještě o několik stupňů níže. To je samozřejmě mimořádně náročné období pro zajištění bezproblémového fungování infrastruktury pro výrobu a dodávky pitné vody stejně jako odvádění a čištění vody odpadní. Prudké mrazy ale nejsou výzvou pouze pro vodárenské společnosti. Měly by být znamením také pro majitele nemovitostí, aby přistupovali odpovědně k vlastním vodovodním přípojkám a vodoměrům. Vyhnou se tak řadě nepříjemných situací, které mohou nastat i řadu dnů poté, kdy mrazy polevují.

Například během minulé zimy řešily SmVaK Ostrava zhruba 90 případů mrazem poškozeného vodoměru. V důsledku mírnější zimy a třeba i větší odpovědnosti odběratelů to bylo méně než v předchozích letech, se většinou se jednalo o 120-160 událostí, kdy byl vodoměr poškozen mrazem.

Jak zabezpečit vodoměr

Když klesnou venkovní teploty pod nulu, je kromě pečlivého zazimování zahrady, domu a veškerého venkovního vybavení nutné se zaměřit také na to, jak zajistit před mrazem domovní vodoměr. Zabráníme tím jejich poškození. Tím, že tyto záležitosti nepodceníme, se vyhneme nepříjemným situacím, které mohou mít kromě našeho pohodlí a poškozeného majetku nepříjemný dopad také na naši peněženku.

Co je nutné s ohledem na zabezpečení vodoměrů podniknout, do značné míry závisí na tom, kde je dané zařízení umístěno. *„Pokud je vodoměr umístěný ve venkovní šachtě, je potřeba zkontrolovat její spolehlivé uzavření tak, aby nedocházelo k neúměrnému prochlazování jejího vnitřního prostoru. Pokud se potrubí a vodoměr nacházejí v hloubce, kde mohou zmrznout, je potřeba zajistit poklop tepelnou izolací. Použít je možné například polystyren nebo minerální izolační vatu – ne ale skelnou,“* vysvětluje vedoucí oddělení vodovodů společnosti SmVaK Ostrava Roman Bouda.

Pokud je vodoměr umístěný uvnitř domu, chaty, chalupy nebo jiné nemovitosti, je nezbytné zabránit vystavení vnitřní instalace a vodoměru účinkům mrazu například vnější tepelnou izolací. Je potřeba také prověřit, jestli nemůže mrazivý vzduch proniknout k vodoměru například sklepním oknem, což bývá často opomíjené citlivé místo pro tento typ havárií. Teplota v daném prostoru se musí dlouhodobě pohybovat nad bodem mrazu. Potrubí vnitřních rozvodů je žádoucí obalit izolačním materiálem. *„Chaty a chalupy, které nejsou v průběhu zimy obývané, jsou velmi často místem, kde dochází k havarijním situacím. Vodoměr zamrzne, dojde k jeho poničení, ale důsledky v podobě vytopeného prostoru se projeví až poté, kdy mráz povolí. Lidé potom přijíždějí po zimě do svých objektů, kde je čeká nemilé a nákladné překvapení,“* říká Bouda.

Chraňme si peněženku

„K poškození vodoměru může dojít také v případě, když se někdo snaží zamrzlou vnitřní instalaci včetně vodoměru rozmrazovat vysokou teplotou – například horkovzdušnou pistolí nebo otevřeným ohněm. Tento extrémní zásah většinou vede k tomu, že vodoměr zůstane nefunkční a je nutné ho vyměnit. Poškození plastových částí vodoměru vysokou teplotou je zjistitelné po jeho demontáži. Těmto rychlým a radikálním řešením se rozhodně vyhněme, přinesou vždy víc škody než užitku,“ popisuje Bouda.

Všechny vyjmenované případy poškození vodoměru mají negativní finanční dopad na zákazníka, od něhož SmVaK Ostrava následně vyžadují náhradu škody spočívající ve výměně poškozeného zařízení. Odběratelé totiž odpovídají za jeho zabezpečení. Škodná částka se odvíjí od aktuální prodejní ceny daného typu vodoměru a času potřebného pro jeho montáž. Průměrně může jít zhruba o 2 000 korun.

Před zamrznutím je nutné chránit také vodovodní přípojku. Základním faktorem je to, aby byla dodržena takzvaná nezámrzná hloubka, kdy se doporučuje jako minimální krytí potrubí jeden metr, ve zpevněných plochách až 150 centimetrů. Kritickým bodem jsou zde místa venkovních uzavíracích armatur, místa se sníženým krytím (například přechody vodních toků) nebo souběhy s potrubím dešťových kanalizací.

Voda z hor vyrobila o čtvrtinu elektřiny více

4,93 GWh elektřiny vyrobilo v roce 2020 sedm malých vodních elektráren v areálech centrálních úpraven vody a významných vodojemů Ostravského oblastního vodovodu.

Zefektivnění v Nové Vsi

Největší úpravna vody v moravskoslezském regionu v Podhradí u Vítkova loni vyrobila v malé vodní elektrárně celkově o třetinu více elektřiny, než na svůj provoz spotřebovala (výroba 1,5 GWh). To platí také pro úpravnu vody ve Vyšních Lhotách na Frýdecko-Místecku, která vyrobila dvojnásobek své roční spotřeby elektrické energie (622 MWh).

Součástí významné investice do strojně-technologického zařízení největší úpravny vody v Beskydech v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí, která skončí v letošním roce a vyžádá si téměř 130 milionů korun, byla také výměna malé vodní elektrárny a související infrastruktury. Ta proto meziročně zvýšila produkci čisté elektrické energie 2,5x a vyrobila celkově o čtvrtinu více elektřiny, než na výrobu kvalitní pitné vody zdrojově pocházející z údolní nádrže Šance na řece Ostravici potřebovala.

Úpravny vody i vodojemy

Malé vodní elektrárny jsou budovány v provozech úpraven vody na přivaděčích surové vody z údolních nádrží. Efektivní provoz je zajištěn díky stálému průtoku a dostatečnému spádu přiváděné vody. Zařízení s menším výkonem jsou instalována na přivaděčích pitné vody s vhodnými parametry. Vyrobená elektrická energie je primárně spotřebovávána přímo v místě výroby, přebytky jsou dodávány do sítě.

Tři malé vodní elektrárny SmVaK Ostrava se nacházejí v areálech úpraven pitné vody (Podhradí, Nová Ves a Vyšní Lhoty), čtyři jsou instalovány u významných vodojemů. Elektrickou energii z bioplynu vyrábí spolu s teplem také jedenáct kogeneračních jednotek v areálech osmi největších čistíren odpadních vod.

Čtyři významné vodojemy, kde jsou malé vodní elektrárny také umístěny (Bílov, Zelinkovice, Ostrava-Krásné Pole a Frýdek-Místek), vyrobily násobně více elektřiny, než na svůj provoz potřebují (například ve Frýdku-Místku nebo Zelinkovicích více než osminásobně).

„První malou vodní elektrárnu jsme instalovali u přítoku surové vody z Šancí do úpravny vody v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí v roce 1993. A právě zde jsme spustili nové zařízení v polovině listopadu roku 2019, když jsme nahradili to, které po více než pětadvaceti letech spolehlivého provozu dosloužilo, efektivnějším a výkonnějším typem. Původní malá vodní elektrárna s dvěma turbínami s generátory o výkonu 200 kW byla nahrazena za jednu průtokovou turbínu s generátorem s výkonem 463 kW s plně automatizovaným řídicím systémem se vzdálenou správou. Malá vodní elektrárna u největší úpravny vody SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova byla spuštěna v roce 2014,“ říká ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek

Kogenerační jednotky

Jedenáct kogeneračních jednotek v osmi největších čistírnách odpadních vod, které využívají bioplyn z kalů vznikajících při čistírenském procesu, v loňském roce vyrobilo celkem 4,7 GWh elektřiny. Například zařízení v opavské čistírně dokázalo vyrobit více než 80 % elektřiny v daném období v lokalitě spotřebované, což je v celorepublikovém porovnání vynikající výsledek. V případě čistírny odpadních vod v Karviné šlo o necelou polovinu vyrobené elektřiny k celkové spotřebě, v Havířově o téměř 40 % a například ve Frýdku-Místku o více než třetinu. V součtu všech funkčních zařízení lze konstatovat, že zajistily v daných provozech více než třetinu celkové spotřeby elektřiny.

„Provoz malých vodních elektráren má ekologický i ekonomický smysl. Energie vyrobená z vody v případě úpraven vody a vodojemů nemá oproti elektrárnám na pevná paliva negativní dopady na životní prostředí, především ovzduší z hlediska vypouštěných emisí. Šetříme také finanční prostředky, protože nemusíme elektřinu nakupovat, ale v některých případech ji naopak do sítě dodáváme k další distribuci. Máme projekčně připraveny další lokality pro možné využití hydraulického potenciálu u významných vodojemů páteřního výrobního a distribučního systému Ostravského oblastního vodovodu. V současné době posuzujeme návratnost všech těchto projektů,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Že to SmVaK Ostrava myslí s ohledem na životní prostředí vážně, dokládá i fakt, že v roce 2016 společnost přijala normu, jejímž prostřednictvím se rozhodla monitorovat vlastní uhlíkovou stopu s cílem ji postupně snižovat (carbon footprint, ČSN ISO 14064-1). Společnost také jako teprve druhý vodohospodářský subjekt v České republice implementovala normu ČSN ISO 50001, jejímž prostřednictvím monitoruje nakládání s energiemi s cílem zvýšit efektivitu provozů. Oba certifikáty společnost v loňském roce obhájila.

Územní řízení na výstavbu Nových Heřminov bylo zahájeno

Stavební úřad v Krnově zahájil proces územního řízení na výstavbu vodního díla Nové Heřminovy, které patří do souboru protipovodňových opatření na horní Opavě, o kterých rozhodla svým usnesením Vláda ČR již v roce 2008.

„Podařil se další z významných kroků v realizaci protipovodňových opatření na horní Opavě, neboť bylo zahájeno územní řízení k výstavbě přehrady Nové Heřminovy. Tento dokument je klíčový pro začátek přípravy navazujícího stupně projektové dokumentace pro stavební povolení pro vybudování hráze nového vodního díla na řece Opavě," konstatoval generální ředitel státního podniku Povodí Odry Jiří Tkáč.

Příprava podkladů pro zahájení tohoto územního řízení byla velice složitá a dlouhá, neboť se obec Nové Heřminovy pokoušela odvoláními a dalšími právními kroky zastavit, narušit či zpomalit proces povolování přehrady.

„Příprava potřebných dokumentů pro zahájení územního řízení byla náročná a v prosinci 2017 byla podána žádost o územní rozhodnutí. Museli jsme se vypořádat se všemi zákonnými požadavky územního řízení a současně čelit právním obstrukcím obce Nové Heřminovy, " dodal technický ředitel státního podniku Povodí Odry Břetislav Tureček.

Vodohospodáři státního podniku Povodí Odry odhadují optimistický termín dokončení jednotlivých stavebních celků celého projektu včetně vybudování nového vodního díla do roku 2030.

Hlavní důvody pro Nové Heřminovy

Hlavním důvodem výstavby je zadržení povodňových průtoků – tzv. transformace povodně. Dalším účelem je zajištění dostatečných průtoků v řece Opavě pro živočichy v době sucha a možná rekreace a sportovní vyžití, které regionu pomůže k ekonomickému rozvoji.

Nejdůležitější funkcí heřminovské přehrady je tlumení povodňových průtoků a zajištění protipovodňové ochrany obyvatel na horní Opavě. Za běžné povětrnostní situace a za běžného provozu může hladina dostoupit nejvýše na úroveň tzv. zásobní hladiny, při níž je objem akumulované vody pro plnění účelu nádrže optimální (zhruba 3 miliony kubíků), a na této úrovni bude hladina po převážnou část roku. Účelem nádrže za povodní je zachycení zvýšených přítoků (povodňové vlny), kdy hladina v nádrži může stoupat (při regulovaném odtoku) až do výšky maximální hladiny, tedy do objemu 14,5 milionu kubíků. Na snížení povodňových vln je určeno 80 % z objemu připravované nádrže. Laicky řečeno, v době vysokých průtoků přehradní hráz zadrží povodňové vody, které jsou pak postupně vypouštěny v době, kdy již nezpůsobují tak velké škody. Pokud jsou přítoky tak velké, že se objem přehrady naplní, voda bezpečnostním přelivem volně protéká pod hráz. Taková situace je však velmi málo pravděpodobná a mohla by se vyskytovat přibližně jednou za 200 až 500 let.

Druhým extrémem je období sucha, kdy díky vypouštění naakumulované vody může přehrada zajistit v řece vodu, která je potřebná pro vodní živočichy.

„Přehrada může být velmi prospěšnou stavbou také pro bruntálský region jako místo k rozvoji vodních sportů a rekreaci a může přinést místním také pracovní příležitosti a finanční prostředky. Zde je nutné zmínit velký rozdíl ve způsobu přípravy a projektování oproti již postavené Slezské Hartě, která byla připravována v období tuhé normalizace s minimálním ohledem na obyvatele a jejich odškodnění. Naopak Nové Heřminovy jsou připravovány citlivě s ohledem na zájmy obyvatel, s odpovídajícími finančními náhradami pro zasažené majitele domů a pozemků a s možností kompenzace dotčeným obcím," konstatoval generální ředitel státního podniku Povodí Odry Jiří Tkáč.

Bývalá čerpací stanice ve Stachovicích odstraněna

Demolice komplexu budov ve Fulneku-Stachovicích a ekologická likvidace materiálu s důrazem na možnost jeho dalšího využití jsou příspěvkem pro zkvalitnění vizuální podoby lokality a životní prostředí.

Čerpací stanice, vodojem a přilehlé budovy byly uvedeny do provozu v roce 1985, v jeho blízkosti se nachází zdroj podzemní vody, který je v současnosti odstaven z provozu. Svému účelu přestaly budovy sloužit v roce 2005, kdy bylo zásobování obce pitnou vodou přepojeno na páteřní výrobní a distribuční systém pro dodávky pitné vody v moravskoslezském regionu – Ostravský oblastní vodovod. Důvodem tohoto kroku byly přetrvávající problémy s kvalitou vody v místním podzemním zdroji. Na podzim letošního roku přistoupily SmVaK Ostrava k demolici členitého a rozlehlého komplexu nepotřebných budov a uvedení území do stavu, které bude odpovídajícím způsobem zapadat do venkovského charakteru krajiny.

Odpovědnost k regionu

„Čerpací stanice ve Stachovicích byla rozlehlým objektem se složitým půdorysem na ploše 430 metrů čtverečních, který byl provozně i konstrukčně rozdělen do několika částí, jako jsou například strojovna, armaturní komora, akumulace, septik nebo technické a sociální zázemí pro obsluhu. V místě byl v minulosti vybudován také služební dům pro provozní zaměstnance nebo garáž. Ačkoliv jsme se v uplynulých letech pokoušeli opakovaně nabízet budovy pro další využití podnikatelskému sektoru, naše snaha nebyla úspěšná. Především kvůli nevhodným technickým parametrům, jako jsou obtížný dojezd k lokalitě, nákladnost stavebních úprav nebo dobudování některých typů sítí. Proto jsme se s ohledem na životní prostředí a estetiku okolního prostředí rozhodli budovy zdemolovat a místo uvést do odpovídajícího stavu. Ostatně to, že naše společnost přistupuje ke vzhledu krajiny odpovědně a umí po sobě uklidit, můžeme doložit na řadě příkladů. Například před dvěma lety jsme odstranili bývalou úpravnu vody v Bohumíně u Kališova jezera a změnili vzhled rekreačně vyhledávané lokality k nepoznání,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Demolice budov byla zahájena v polovině listopadu, dokončena bude do konce roku. Následně budou, jak to počasí během zimy nebo počátku jara dovolí, provedeny terénní úpravy dotčených pozemků a okolních ploch, které jsou v majetku města Fulnek.

Spolupráce s Trianonem

Ještě předtím, než začala samotná demolice, byly demontovány vysloužilé technologie. Díky dlouholeté spolupráci mezi SmVaK Ostrava a českotěšínským spolkem Trianon bylo elektrozařízení odvezeno do chráněné dílny této organizace, kde bude v maximální možné míře recyklováno. Najde tak své nové využití a zaměstnanci s pracovním omezením další uplatnění, které se pro ně v běžných průmyslových provozech hledá velmi obtížně. *„Ekologicky se tak zlikvidovalo, případně zrecyklovalo pro další použití jedenáct polí rozvaděčů nízkého napětí a souvisejícího vybavení s celkovou hmotností téměř jeden a půl tuny. Spolupráce s SmVaK Ostrava, kterou jsme odstartovali v uplynulých letech v průběhu modernizace strojně-technologického zařízení největší úpravny pitné vody v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí, tak úspěšně pokračuje dál. Jen díky konstruktivní spolupráci s průmyslovými firmami v regionu se může naše organizace dál rozvíjet a pomáhat těm, kteří to z mnoha důvodů potřebují. Všichni víme, jak je pracovní uplatnění pro lidi s různými typy omezení na pracovním trhu obtížná. V regionu, kde naše organizace působí, to platí dvojnásob. Také proto si spolupráce s vodárenskou společností velice vážíme,“* říká předseda spolku Trianon Viliam Šuňal.

Samotná demolice splňuje přísné ekologické parametry z hlediska dalšího nakládání se vzniklým odpadem. Jednotlivé materiály jsou přímo na místě tříděny a v případě vhodnosti budou dále využity například pro stavební účely.

PLAVEME V TOM SPOLU...
Projekt společnosti SmVaK pro aktivní zaměstnance

Podpora zaměstnanců aktivních v neziskové sféře po šesté

V programu Plaveme v tom spolu! pro zaměstnance, kteří se angažují v neziskovém sektoru, rozdělí vodaři o 50 000 korun více než v uplynulých letech, čtvrt milionu korun.

Ke zhruba devadesáti projektům neziskových organizací, v nichž působí zaměstnanci SmVaK Ostrava, podpořeným v minulých pěti letech, se přidají v roce 2021 další. Vodárenská společnost tak potvrzuje, že si dlouhodobě váží zaměstnanců, kteří se ve svém volném čase a obvykle bez nároku na odměnu věnují obecně prospěšným aktivitám. Uvědomuje si, že si tito lidé zaslouží podporu. Proto již po šesté vyhlásila granty v programu Plaveme v tom spolu! a navýšila alokovanou částku z 200 na 250 tisíc korun, které přibydou ke zhruba jednomu milionu korun z uplynulých let. To vše v případě, že zaměstnanci doručí do 22. ledna žádosti o podporu zajímavých a přínosných aktivit v lokalitách, kde SmVaK Ostrava působí.

„Úspěšný, a proto již tradiční program je možné shrnout do jednoduchého motta - Z malých kapek dobrých nápadů vzniká moře užitečných věcí. A to se každý rok znovu a znovu potvrzuje. Platí to i pro ten letošní, kdy možnost realizace řady projektů ovlivnila epidemiologická situace. Dalo se velmi obtížně plánovat, která akce může proběhnout, a za jakých podmínek je to vůbec proveditelné. Proto si naši zaměstnanci a neziskové organizace, v nichž působí, které se těchto komplikací nezalekly, zaslouží poděkování a respekt. Od pouhého teoretizování přešli přímo k činu, aby pomohli užitečné věci. Často se muselo improvizovat, měnily se plány a přijímala dodatečná opatření, aby mohly být akce realizovány. Pevně věřím, že příští rok bude v tomto ohledu předvídatelnější, i když epidemiologická situace v naší zemi zůstává nadále velmi křehká, nijak se nezlepšuje a obtížně se predikuje další vývoj,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Pro pomoc i radost

Pomoc v uplynulých letech směřovala například k akcím pro hendikepované, kulturním událostem, projektům týkajícím se ochrany životního prostředí, akcím pro děti nebo činnosti sportovních klubů, myslivců a sborů dobrovolných hasičů.

„V roce 2020 jsme podpořili například spolek ITY ze Starého Jičína, který pomáhá lidem s poruchou autistického spektra a mentálním handicapem a jejich rodinám. Nadále jsme spolupracovali s dobrovolníky z organizace ADRA na Frýdecko-Místecku. Jako tradičně byli velmi aktivní mladí hasiči z Bohumína – Kopytova, Havířova nebo Českého Těšína – Mostů. A to přes omezení v přípravě a parametrů pro pořádání závodů. V oblasti životního prostředí jsme pomohli organizaci Agri Nostra z Hlučína, nebo radvanickým a bartovickým včelařům i myslivcům. Dva projekty se týkaly kynologie – té sportovní a záchranářské. Podpořili jsme také konání letních táborů pro děti českotěšínského Klubu mladých Filadelfia, které proběhly i přes zvýšené nároky na hygienická opatření v Dolní Lomné poblíž našich vodních zdrojů kvalitní beskydské vody,“ vysvětluje Anatol Pšenička.

Vodaři včelařům

Stejně jako v uplynulém roce uspěla se svou žádostí o podporu v programu Plaveme v tom spolu! základní organizace Českého svazu včelařů z Ostravy Radvanic a Bartovic. Zásluhu na tom má členka výboru organizace a zaměstnankyně ekonomického útvaru vodárenské společnosti Ivana Ćmiel, která ve včelařském spolku působí od roku 2015.

Podpora směřovala k projektu Monitoring varroázy a obnova včelstev. O dané chorobě lze v médích dočíst mnohé, v roce 2020 nebylo k včelařům přívětivé ani počasí. *„Poslední roky jsou pro včelaření a především včely horší a horší. Dokonce dle posledních uveřejněných výsledků to byla nejhorší včelařská sezóna za 50 let. Letos počasí přineslo poměrně chladné jaro a k tomu ještě deštivé léto, díky tomu byla malá snůška a také malé množství medu. Včelaři se shodují, že letos vytočili až o polovinu méně medu než obvykle,“* vysvětluje Ćmiel. Ze získaných prostředků byly organizací zakoupeny monitorovací podložky do včelstev, které slouží k zachycení spádu a díky brzké diagnostice z podložky může včelař zjistit napadení daného včelstva včelím kleštíkem (Varroa destructor) a učinit nezbytné léčebné kroky.

„Dalším úkolem byla obnova včelstev po kolapsu, který měl hned několik důvodů. Jedním z těchto důvodů je připisován právě kleštíkovi Varroa. Úhyny v minulé sezóně byly obrovské, až padesátiprocentní, a to na většině území republiky. Každý včelař se zaměřil především na záchranu a obnovu svých včelstev. Proto i my jsme se zaměřili především na brzkou diagnostiku, abychom takovým úhynům předcházeli, s důrazem na záchranu a rozšíření stávajícího včelího materiálu. Díky včasné diagnostice a brzkému léčebnému zásahu mohou být naše včelstva zachráněna před devastací kleštíkem Varroa,“ říká Ćmiel.

Zakoupený materiál byl distribuován mezi všech 30 členů základní organizace, kteří obhospodařují celkem 157 včelstev.

Podpora mladých hasičů

Také aktivity SDH Český Těšín – Mosty byly v letošním roce negativně ovlivněny koronavirovou situací. Přesto se další z tradičních příjemců podpory v programu Plaveme v tom spolu! pro motivované zaměstnance nenechal odradit od technické přípravy a díky úspěchu v grantu mohla organizace pořídit prostředky na podporu práce při rozvoji dovednosti mladých hasičů. Díky vodárenskému grantu nakoupila organizace ruční stříkačky, vzduchovky nebo atletický žebřík. Tyto pomůcky využijí vedoucí mladých hasičů při práci s dětmi a jejich přípravě na hasičské soutěže.

„Hasičina není jen o tvrdé dřině a stříkání z hadice. Je zapotřebí soustředění, umu a týmového ducha, také s využitím zakoupených prostředků se budeme snažit vést děti co nejlépe,“ deklarují zástupci českotěšínských dobrovolných hasičů.

Koronavirová omezení dopadla také na pravidelnou činnost kroužku pro mladé hasiče, který probíhá v průběhu roku každý pátek v prostorách místní zbrojnice. Po zářijovém obnovení činnosti a začátku přípravy na podzimní soutěže přišel nový nouzový stav, který vystavil aktitám mladých hasičů další stopku. *„Nezahálíme a doma připravujeme tréninkové plány a podmínky pro zimní přípravu. Jakmile to bude možné, opět děti svoláme a sejdeme se v tělocvičně. Věříme, že přes všechny komplikace si udržíme přízeň mladých hasičů i podporu rodičů a v dalším období budeme všichni pokračovat v plném nasazení. Samozřejmě rádi přivítáme i nové členy,“* zní motivovaně ze SDH Český Těšín – Mosty.

Bohumínští hasiči aktivní i v době covidu

Stejně jako v uplynulých letech se zasloužil Adam Zelek z ČOV Bohumín o podporu pro mladé hasiče v Bohumíně – Kopytově. V organizaci působí již od roku 2003 jako člen zásahové jednotky, člen závodního družstva mužů, zástupce vedoucího mládeže a instruktor letních hasičských táborů.

Obdobně jako na jiné spolky věnující se volnočasovým aktivitám pro děti a mládež také na kopytovské hasiče negativně dopadla koronavirová situace v naší zemi nesoucí s sebou řadu omezení, kvůli nimž bylo nezbytné řadu akcí zrušit nebo přinejmenším odložit v čase.

A příspěvek ze strany vodárenské společnosti v programu pro zaměstnance aktivní v neziskové sféře Plaveme v tom spolu! se týkal právě vybavení pro jedny z nejdůležitějších událostí pro malé hasiče v průběhu sezóny – soutěže. Nově nakoupené dresy měly být využity právě při těchto příležitostech.

I přes řadu omezení a opakované vyhlašování nouzového stavu, a oproti tomu uvolňování opatření, se mladým hasičům podařilo řady soutěží zúčastnit stejně jako pomáhat při dalších užitečných akcích. V září mladí hasiči soutěžili v Rychvaldě, Vrbici, Orlové - Porubě nebo Chotěbuzi, slavilo se také 165 let existence SDH Petřvald – Březiny. V průběhu roku se mladí hasiči, kterých je v Kopytově aktivních až 35, obvykle účastní až dvaceti soutěží v okrese Karviná nebo u družební organizace v blízkých Gorzycích na polské straně hranice.

V létě proběhl se spolupráci s OSP Gorzyce také letní hasičský tábor, loučení s prázdninami se konalo v aquaparku. Na podzim pak malí hasiči pomáhali se sběrem žaludů pro lesní zvěř nebo s ošetřováním stromořadí v Kopytově. Tak přejme mladým hasičům kvalitní přípravu a mnoho úspěchů v nové sezóně – snad již méně poznamenané řadou omezení a protiepidemiologických opatření.

Plaveme v tom spolu! s TOP KID RUN

Terénní překážkové závody pro děti s názvem TOP KID RUN se podařilo uspořádat spolku FORTO i v loňském roce. Přes všechna omezení, mimořádnost roku 2020 ovlivněného pandemií nového typu koronaviru a nezbytností přijmout potřebná preventivní hygienická opatření akce proběhla ve Ski areálu Bílá 12. září.

Podporu vodárenské společnosti získal spolek díky Petře Liebzeitové z technického útvaru, která je aktivní členkou spolku a pomáhá organizačně zajišťovat zmiňovaný terénní závod pro děti několika věkových kategorií.

„Na Bílé tentokrát mohly závodit děti již od tří let. Oproti uplynulým ročníkům jsme rozšířili věkové kategorie směrem dolů, abychom umožnili účast i těm nejmladším závodníkům. Náročnost trasy, její délku, stejně jako počet a náročnost překážek jsme logicky vždy museli přizpůsobit dané věkové kategorii tak, aby bylo úspěšné zvládnutí závodu pro děti dostatečně motivační, ale nikoliv nepřekonatelné,“ popisuje Liebzeitová.

Noční výzva

Závody TOP KID RUN se v roce 2020 rozšířily o noční variantu – TOP KID RUN Night. Ta je zcela ojedinělou akcí nejen v regionu. V této variantě startovaly děti až po setmění, přičemž je třeba podotknout, že na Bílé pod masivem Beskyd je po setmění opravdu pořádná tma. *„Zážitkový noční překážkový běh pro děti od 5 do 16 let vytvořil nové situace, kde děti neměly možnost předem odhadnout, jakým směrem se budou dále ubírat. Předem nevyzkoušené činnosti se přetváří v silné prožitky zacílené na rozvíjení svého vlastního vnímání a poznávání doposud skrytých vlastností v sobě samotném, ale také v dalších lidech ve skupině. Na přírodu a okolní svět je možné nahlédnout z doposud nepoznané perspektivy,“* popisuje Liebzeitová. Celkem se závodů TOP KID RUN zúčastnilo na dvě stě dětí, varianty TOP KID RUN Night potom 51 dětí.

Závody v čase covidu

Závody v roce 2020 nebylo jednoduché uspořádat. Například jeden z termínů, který byl plánovaný v Ostravě, se kvůli nepříznivé epidemiologické situaci zorganizovat nepodařilo. *„Zaměřili jsme se tedy s maximálním nasazením, ale také obezřetností na přípravu závodů na Bílé včetně zajištění všech nezbytných preventivních hygienických opatření v souladu s vládními nařízeními. S organizací pomáhalo 29 dobrovolníků, kteří asistovali při samotných závodech. Zejména po setmění byli závodníkům oporou na trati a u překážek, aniž by o tom závodník mnohdy věděl,“* uzavírá Liebzeitová.

Závodníkům a závodnicím v cíli po náročné trati a zdolání mnoha překážek zaslouženě pověsil medaili na krk maskot akce v podobě vlka.

Těžký rok pro kulturu

Pro organizace, které vyvíjejí svou činnost v oblasti kultury, nastaly od jara loňského roku těžké časy. Platí to samozřejmě také pro ty, které díky aktivitě vodárenských zaměstnanců získaly podporu v programu pro zaměstnance působící v neziskovém sektoru Plaveme v tom spolu! Kvůli epidemiologické situaci nemohl proběhnout festival dětských pěveckých souborů Loučenská vločka, která se tradičně koná ke konci roku v základní škole v Loučné nad Desnou. Stejně tak se letos nemohl konat tradiční adventní koncert duchovní hudby v kostele svaté Anny v Havířově souboru Canticorum Moravia, jehož sbormistrem je vedoucí havířovského střediska čistírny odpadních vod Vítězslav Soukup. Tato populární akce s dobrovolným vstupným každoročně zaplní zmiňovaný kostel do posledního místa.

Vodárenská společnost ale nenechala své kulturně orientované kolegy na holičkách ani v těžké době. Smlouvy s původním záměrem byly dodatkovány a příjemci prostředky využili na jiné účely. V obou případech se jednalo o doplnění hudebního a technického vybavení.

Komplikovaná sezóna SK Brušperk

Nové dresy získalo družstvo dorostenců SK Brušperk díky podpoře vodárenské společnosti v programu pro zaměstnance působící v neziskové sféře Plaveme v tom spolu! Klub se svou žádostí opakovaně uspěl díky Marku Hubálkovi ze střediska Ostravského oblastního vodovodu v Krásném Poli.

„Rok 2020 jsme začali v půlce ledna zimní přípravou v domácích podmínkách. V kádru jsme měli 24 hráčů, z toho tři gólmany. Ze začátku přípravy jsme se zaměřili především na kondici a později na herní stránku. Kluci chodili na tréninky poctivě, i když se na účasti podepsaly také další aktivity, jako jsou taneční, brigády nebo autoškoly. V únoru jsme uspořádali zimní turnaj dorostu hraný na hřišti s umělou trávou, kterého se zúčastnilo šest mužstev,“ popisuje nadějný start roku Hubálek.

Se zimní přípravou bylo vedení týmu spokojeno jak z hlediska zlepšení fyzické kondice, tak pokroku v herní stránce a netrpělivě očekávalo start jarní části sezóny. Pak přišlo to, co obrátilo svět nás všech naruby jak po pracovní, tak osobní stránce. Kvůli první vlně pandemie nového typu koronaviru byly všechny amatérské soutěže zpočátku odloženy, následně byla jejich jarní část zrušena. *„Protože se v této době nemohlo ani trénovat a sportoviště byla uzavřena, tak jsme hráčům připravili alespoň tréninkové plány tak, aby se mohli připravovat a udržovat si fyzickou kondici v domácím prostředí,“* říká Hubálek.

K tréninku se tým vrátil až koncem května, kdy bylo možné začít trénovat při respektování všech protiepidemiologických opatření alespoň v šesti lidech. Nové dresy nakoupené díky zmiňované podpoře SmVaK Ostrava tak mohl tým využít až v srpnu při prvním mistrovském utkání nové sezóny 2020/2021. Ta je nicméně opět poznamenaná pandemií a dorostenci stihli odehrát jen devět utkání ze třinácti, než byla podzimní část přerušena.

Prioritou klubu je práce s mládeží. Celkem má SK Brušperk přibližně 300 členů, z toho mládež tvoří zhruba 200 hráčů a hráček. Po Frýdku-Místku má klub nejširší základnu v okrese.

Vodaři dětem v opavské nemocnici

Stejně jako v případě řady jiných projektů, které byly v loňském roce podpořeny v programu pro motivované zaměstnance aktivní v neziskové sféře s názvem Plaveme v tom spolu!, provázely komplikace způsobené epidemií nového typu koronaviru také ten, za nímž stojí Spolek přátel kultury a umění Opava. V něm působí od jeho vzniku před šesti lety technik z Úpravny vody Podhradí Daniel Michalík.

Organizace původně získala příspěvek na tradiční charitativní akci Děti dětem. Ta je určena dětem z prvního stupně základních škol a vystupují na ní děti ze ZUŠ v Opavě. Výtěžek z kulturní akce bývá využit na nákup dárků pro děti, které musí trávit vánoční svátky ve Slezské nemocnici v Opavě.

Stejně jako řadu jiných akcí také tuto museli organizátoři v důsledku epidemiologické situace a souvisejících vládních nařízení zrušit. Jako alternativní řešení byl zvolen nákup dárků pro děti, které byly nuceny strávit vánoční období ve Slezské nemocnici v Opavě, kde je Ježíšek také díky podpoře vodárenské společnosti mohl navštívit.

Z první ruky vydává: SmVaK Ostrava a.s., 28. října 1235/169, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory • šéfredaktor: Mgr. Marek Síbrt • předseda výkonné redakční rady: Ing. Anatol Pšenička • redakční rada: Ing. Milan Koníř, Ing. Petr Šváb • grafická úprava: alesnowak.cz • kontakt: marek.sibrt@smvak.cz • evidenční číslo: MK ČR E 22377

Nebojme se compliance!

Do SmVaK Ostrava jsou postupně implementovány dokumenty skupiny FCC, do níž vodárenská společnost patří, jejichž cílem je prevence proti porušování interních pravidel nebo legislativy.

Po přijetí Etického kodexu FCC a řady dalších souvisejících dokumentů, které byly implementovány do společnosti v uplynulých letech, jako byly například Politika ochrany zdraví, Politika přijímání darů, Politika ochrany lidských práv nebo Politika vztahů s obchodními partnery, se do každodenního fungování SmVaK Ostrava postupně zařazuj´í další oblasti, které platí pro všechny společnosti Skupiny FCC. Lze je označit pro někoho málo srozumitelným výrazem Compliance. Zjednodušeně je možné říct, že tyto dokumenty a chování, které je jimi vyžadováno, vychází z etického kodexu a rozvíjí ho pro specifické oblasti fungování každé společnosti ve Skupině FCC. Společnost se tak dostává na další stupeň integrovaného systému řízení zohledňující dodržování všech pravidel jak z hlediska interní, dokumentace, tak národní nebo evropské legislativy.

Co je compliance?

Pojem Compliance bývá do češtiny překládán jako soulad s pravidly. Je tedy možné říct, že cílem dokumentů a programů v této oblasti je prevence proti nežádoucím jevům, nebo dokonce protiprávnímu jednání v různých oblastech fungování společnosti. Dokumenty přijaté v této oblasti by tak měly být vodítkem pro každého zaměstnance, aby bylo jeho chování v souladu jak s právními předpisy, tak vnitrofiremními dokumenty, směrnicemi nebo pravidly. Představenstvo společnosti na svém posledním zasedání v uplynulém roce přijalo několik dokumentů, které byly několika kanály následně distribuovány na všechna pracoviště společnosti, aby se s nimi mohl seznámit každý zaměstnanec. Následně jsou dle časových a organizačních možností jednotlivé oblasti probrány na poradách a jsou organizována školení tam, kde je to účelné a vhodné.

Nebojme se compliance

Všechny schválené a postupně implementované dokumenty vycházejí z Etického kodexu FCC, který je v SmVaK Ostrava již v platnosti, a všichni s ním byli v minulosti seznámeni. Jeho stručné teze pro každou z oblastí rozpracovávají do většího detailu, aby byly dobrým vodítkem pro odpovídající způsob jednání. Nově přijaté dokumenty se týkají například protikorupční politiky, pravidel pro výběrová řízení, upravují vztahy s obchodními zástupci a dalšími obchodními partnery nebo se věnují pravidlům, která mají zamezit obtěžování na pracovišti.

SmVaK Ostrava v kostce

Víte, že společnost…

- provozuje 46 úpraven pitné vody v moravskoslezském regionu
- vyrábí 96 % pitné vody z povrchových zdrojů v podobě údolních nádrží v Beskydech (Šance a Morávka) a podhůří Jeseníků (kaskáda Slezská Harta – Kružberk), jejichž voda je upravována v centrálních úpravnách pitné vody v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí, Vyšních Lhotách na Frýdecko-Místecku a Podhradí u Vítkova
- ročně vyrobí zhruba 60 milionů kubíků kvalitní pitné vody, z toho zhruba polovinu v největší úpravně vody v Podhradí u Vítkova
- provozuje Ostravský oblastní vodovod, který je základním výrobním a distribučním systémem zajišťujícím dodávku pitné vody v Moravskoslezském kraji, části Olomouckého kraje a příhraniční části Polska
- díky Ostravskému oblastnímu vodovodu za 63 let jeho existence vyrobila 4,7 miliardy m^3 pitné vody. Za dobu fungování vyrobila Úpravna vody Podhradí 2,5 miliardy, Úpravna vody Nová Ves 1,65 miliardy a Úpravna vody Vyšní Lhoty 0,55 miliardy m^3 pitné vody
- zajišťuje provoz 5 100 kilometrů vodovodní sítě s více než 138 tisíci přípojkami, 358 vodojemy a 221 čerpacími stanicemi
- provozuje vodojemy s celkovým objemem 390 tisíc kubíků pitné vody
- dodává pitnou vodu více než 720 tisícům koncových zákazníků a dalším 300 tisíc lidí v oblastech, kde provozuje vodárenskou infrastrukturu jiná vodárenská společnost (Ostrava, Hlučín, Přerovsko…)
- provozuje 75 čistíren odpadních vod v 80 městech a obcích s denní kapacitou přesahující 262 tisíc kubíků odpadní vody
- odvádí odpadní vodu pro téměř půl milionu lidí napojených prostřednictvím více než 55 tisíc kanalizačních přípojek
- provozuje kanalizační síť s délkou 1872 kilometrů
- v roce 2020 vyčistila 55,18 milionu kubíků odpadní vody
- zaměstnává v moravskoslezském regionu více než 860 pracovníků

SmVaK aqualia

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

Stavomontážní práce ve vysoké kvalitě a za zajímavou cenu od SmVaK Ostrava!

- Nabízíme stavební a montážní práce spolu s komplexní dodávkou materiálu
- Disponujeme potřebným technickým vybavením a vysoce kvalifikovanými pracovníky s potřebnými osvědčeními a zkouškami
- Řídíme se přísnými standardy z hlediska spolehlivosti a kvality
- Používáme materiály splňující přísné technické i hygienické standardy
- Zaručujeme bezproblémové předání díla pro udělení kolaudačního souhlasu
- Přerušení dodávky pitné vody koordinujeme s provozovatelem
- Společnost disponuje vlastní akreditovanou laboratoří pro analýzu vody

Co umíme a nabízíme

- Zpracování projektové dokumentace pro všechny stupně stavebního řízení
- Montážní práce v oblasti vodovodů a kanalizací
- Výkopové práce
- Stavební práce v oblasti vodovodů
- Výměny vodoměrů

Provádíme

- Výstavbu nových vodovodních řadů, zajištění potřebných podkladů pro kolaudaci, zajištění provozování vystavěných řadů
- Výstavbu suchovodů – operativní řešení v případě potřeby zásobování vodou – včetně podkladů potřebných pro zprovoznění
- Výstavbu přeložek vodovodů včetně zajištění podkladů a předání díla
- Protlaky pod komunikacemi
- Výměny vodovodních přípojek – včetně výkopových prací a administrativy
- Rekonstrukce vnitřních vodovodů uložených v zemi
- Opravy stávajících technologií v manipulačních prostorách šachet a vodojemů
- Opravy havárií vodovodních řadů včetně provádění výkopových prací, zajištění vyjádření existence sítí ostatních správců

Zajistíme

- Výměny vodoměrů – přezkoušení včetně demontáže a osazení nového, komunikace s odběrateli, vyhotovení plánu výměn pro obce (včetně operativního zapůjčení vodoměrů po dobu oprav)
- Pronájem vodoměrů
- Výstavbu požárních odběrů – hydrantů včetně vodoměrné šachty

Cenovou nabídku připravíme přímo na míru na základě Vašich požadavků!

Kontakty:
Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.
28. října 1235/169, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory
Zákaznická linka: 800 292 400
E-mail: stavby@smvak.cz